

**ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра державно-правових і гуманітарних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА
ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ПРАВ»**

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти (доктор філософії)

галузь знань	08 Право <i>(шифр і назва галузі знань)</i>
спеціальність: (спеціалізація):	081 Право <i>(код і назва спеціальності (або спеціалізації))</i>
освітня програма	«Право» <i>(назва освітньої програми)</i>
форма навчання	денна <i>(денна / заочна)</i>

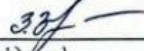
КИЇВ-2025

РОЗРОБНИК завідувач аспірантури, докторантури
Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського,
кандидат юридичних наук, професор.

_____
(підпис) Наталія ДОБРЯНСЬКА

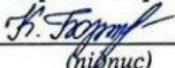
Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри
державно-правових і гуманітарних наук(назва)

Протокол № 2 від 04.09.2025 р .

Завідувач кафедри
_____
(підпис) Зореслава ЗАХОЖАЙ

Гарант освітньо-професійної програми

д.ю.н, доцент кафедри державно-правових і гуманітарних наук

_____
(підпис) Катерина БОРТНЯК

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	Правові механізми дотримання академічної доброчесності та захисту інтелектуальних прав, ОК. 6
2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	Рік навчання 2-й. Семестр 4-й
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	Денна ф.н.: 3 кредити, 24 год., у т.ч.: лекцій - 12 год., семінарів - 12 год. самост.р-та - 66 год Заочна форма: 3 кредити лекцій - 6 год семінарів - 6 год сам.р-та - 88 год
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	Залік
6. Інформація про консультації	1 год./тиждень за графіком консультацій
7. Мова викладання	Українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Добрянська Наталія Валеріївна, кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри державно-правових і гуманітарних наук.
9. Контактна інформація викладача	dobrianska.nataliia@tnu.edu.ua 097-909-73-83
10. Посилання на силабус на веб-сайті Університету	
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	<p>Дисципліна «Правові механізми дотримання академічної доброчесності та захисту інтелектуальних прав» спрямована на формування у здобувачів освіти системних знань про правові засади забезпечення академічної доброчесності та охорони інтелектуальної власності в освітній і науковій діяльності.</p> <p>Курс розкриває сутність та принципи академічної доброчесності, основні види порушень та їх правові наслідки, нормативно-правове регулювання у цій сфері в Україні та за кордоном. Особлива увага приділяється авторському праву, патентному праву, механізмам захисту інтелектуальних прав, судовій практиці та ролі університетів у забезпеченні правового та етичного стандарту освітнього процесу.</p> <p>Вивчення дисципліни передбачає опрацювання міжнародного досвіду протидії</p>

	<p>академічним порушенням, аналіз діяльності міжнародних організацій (ВОІВ, ЮНЕСКО, ЄС, Міжнародного центру академічної доброчесності), а також розгляд викликів цифрової епохи, зокрема проблеми плагіату в Інтернеті та використання штучного інтелекту в освітньому процесі.</p> <p>Здобувачі освіти отримають навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● аналізу та застосування норм законодавства щодо академічної доброчесності; ● ідентифікації порушень у наукових та навчальних текстах; ● користування системами антиплагіатного контролю; ● захисту прав інтелектуальної власності; ● критичного оцінювання наукових джерел і формування власних наукових текстів відповідно до стандартів академічної доброчесності. <p>Засвоєння дисципліни створює підґрунтя для професійної діяльності у сфері освіти, науки, юриспруденції, а також для подальших досліджень у галузі права інтелектуальної власності та освітньої політики.</p>
<p>Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни</p>	<p>Мета дисципліни: Формування у здобувачів освіти знань, умінь і практичних навичок щодо правових механізмів забезпечення академічної доброчесності та захисту інтелектуальної власності, розвиток здатності критично оцінювати наукові тексти та застосовувати норми законодавства у сфері освіти, науки та інтелектуальної діяльності.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з поняттям, принципами та видами академічної доброчесності. 2. Вивчення правових засад академічної доброчесності в Україні та міжнародному контексті. 3. Розкриття сутності права інтелектуальної власності та його основних об'єктів (авторське право, суміжні права, патенти, товарні знаки тощо). 4. Аналіз механізмів захисту інтелектуальних прав (судових та позасудових). 5. Формування практичних умінь користування системами перевірки на плагіат.

	<p>6. Розвиток здатності ідентифікувати та запобігати порушенням академічної доброчесності.</p> <p>7. Виховання культури академічної доброчесності та усвідомлення етичних стандартів наукової діяльності.</p> <p>Цілі вивчення дисципліни: У результаті опанування курсу здобувач освіти повинен:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● основні нормативно-правові акти України у сфері освіти та інтелектуальної власності; ● міжнародні стандарти академічної доброчесності; ● види академічних порушень та їх правові наслідки; ● основні механізми захисту прав інтелектуальної власності. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● застосовувати законодавство для вирішення практичних ситуацій; ● аналізувати наукові тексти з точки зору дотримання академічної доброчесності; ● правильно оформлювати посилання, цитати, список використаних джерел; ● користуватися програмами антиплагіатного контролю. <p>мати навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● проведення самостійних досліджень із дотриманням академічних стандартів; ● захисту власних результатів інтелектуальної діяльності; ● критичної оцінки наукових публікацій та судових кейсів; ● формування етичної позиції щодо проблем академічної доброчесності.
Пререквізити	<p>Для успішного засвоєння дисципліни здобувач освіти повинен мати базові знання з:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● теорії держави і права; ● конституційного права України; ● основ цивільного права; ● методології наукових досліджень.
Постреквізити	<p>Дисципліна є основою для подальшого вивчення та успішного опанування:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● права інтелектуальної власності; ● міжнародного приватного права; ● освітнього права; ● юридичної етики та професійної культури юриста; ● курсів із наукової комунікації та академічного письма.

Формат проведення дисципліни	Використовуються лекції-повідомлення, в т.ч. з презентаціями, бесіди і дискусії на семінарах, індивідуальні дослідження, заняття-конференції, перегляд і аналіз відеоматеріалів. У разі роботи в дистанційному режимі використовуються навчальне середовище Google Classroom і програми електронної комунікації Meet . Поточна комунікація з викладачем здійснюється через соціальну мережу Telegram .
------------------------------	---

3. Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни (за Освітньою програмою):

У результаті опанування навчальної дисципліни «Правові засади академічної доброчесності та захисту інтелектуальних прав» здобувач вищої освіти повинен володіти такими загальними (ЗК) та спеціальними (СК) компетентностями відповідно до Стандарту вищої освіти URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-magistr-zizminami-643-20032023.pdf>

Програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК 3. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ЗК 4. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

ФК 1. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

ФК 2. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.

ФК 3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проектах правничої освіти у системі освіти дорослих.

ФК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

ФК 6. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.

ФК 7. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання.

4. Програмні результати навчання

РН 1. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

РН 2. Вільно презентувати та обговорювати, з фахівцями в галузі права і нефхівцями, результати досліджень, наукову та прикладну проблематику права, державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.

РН 5. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

РН 8. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціальноекономічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.

РН 10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

5. Тематика та зміст навчальної дисципліни.

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчального заняття	Форми і методи контроль знань	Кількість годин
Лекція 1. Вступ до дисципліни. Поняття академічної доброчесності 1.1. Сутність і значення академічної доброчесності 1.2. Міжнародні стандарти та українське законодавство 1.3. Основні принципи та порушення Семінар 1. Основи академічної доброчесності 1.1. Обговорення кейсів порушень 1.2. Аналіз прикладів з практики ЗВО	Лекція + Семінар		4
Лекція 2. Правове регулювання академічної доброчесності в Україні 2.1. Закон України «Про освіту» та «Про вищу освіту» 2.2. Види академічних порушень 2.3. Юридична відповідальність Семінар 2. Аналіз законодавства України щодо академічної доброчесності 2.1. Робота з текстами Законів України «Про	Лекція + семінар		4

освіту» та «Про вищу освіту» 2.2. Обговорення правових прогалин			
<p>Лекція 3. Інтелектуальна власність: базові поняття та класифікація</p> <p>3.1. Авторське право і суміжні права</p> <p>3.2. Патентне право, товарні знаки, промислові зразки</p> <p>3.3. Охорона інтелектуальної власності у науковій сфері</p> <p>Семінар 3. Авторське право в науці та освіті</p> <p>3.1. Розбір конкретних випадків плагіату</p> <p>3.2. Практичні завдання: визначення об'єктів авторського права</p>	Лекція + семінар		4
<p>Лекція 4. Механізми захисту інтелектуальних прав</p> <p>4.1. Судовий та позасудовий захист</p> <p>4.2. Роль ВОІВ, Укрпатенту, судової практики</p> <p>4.3. Відповідальність за порушення</p> <p>Семінар 4. Захист прав інтелектуальної власності</p> <p>4.1. Розбір судових кейсів</p> <p>4.2. Роль університетів у захисті прав</p>	Лекція + семінар		4
<p>Лекція 5. Академічна доброчесність у науковій діяльності та публікаціях</p> <p>5.1. Плагіат, самоплагіат, фабрикація та фальсифікація даних</p> <p>5.2. Етичні стандарти публікацій</p> <p>5.3. Антиплагіатні системи</p> <p>Семінар 5. Проблеми академічної доброчесності у дослідницькій роботі</p> <p>5.1. Обговорення випадків фабрикації та фальсифікації</p> <p>5.2. Практикум: перевірка робіт у системах антиплагіату</p>	Лекція + семінар		4
<p>Лекція 6. Міжнародні підходи та перспективи розвитку правового забезпечення академічної доброчесності</p> <p>6.1. Порівняння досвіду ЄС, США та України</p> <p>6.2. Виклики цифрової епохи (Інтернет, штучний інтелект)</p> <p>6.3. Розвиток культури доброчесності в освіті</p> <p>Семінар 6. Міжнародні стандарти академічної доброчесності та їх застосування</p> <p>6.1. Порівняльний аналіз (Україна – ЄС – США)</p> <p>6.2. Дискусія: як інтегрувати кращі практики в</p>	Лекція + семінар		4

4. Індивідуальне завдання

Мета: Закріплення теоретичних знань та формування практичних навичок застосування норм законодавства у сфері академічної доброчесності та інтелектуальної власності.

Варіанти індивідуальних завдань (на вибір здобувача освіти):

Аналітична робота

Підготуйте есе (5–7 сторінок) на тему:

«Академічна доброчесність як основа якісної освіти та науки» або
«Захист прав інтелектуальної власності у цифрову епоху».

Обов'язково використати приклади з української та міжнародної практики.

Правовий аналіз

Проведіть аналіз конкретного кейсу порушення академічної доброчесності (реального або умовного).

Визначте, які норми були порушені, та запропонуйте механізм правового захисту.

Дослідницьке завдання

Здійсніть огляд законодавства України та ЄС у сфері академічної доброчесності.

Порівняйте їхні підходи та визначте сильні й слабкі сторони.

Практичне завдання

Перевірте невеликий текст (наданий викладачем або самостійно обраний) у системі антиплагіату.

Проаналізуйте результати перевірки та сформулюйте рекомендації для автора тексту.

Презентаційний проєкт

Підготуйте мультимедійну презентацію (10–12 слайдів) на тему:

«Правові механізми протидії плагіату в Україні та світі».

Передбачте приклади судових справ, роль університетів, міжнародні практики.

Вимоги до виконання:

Обсяг письмової роботи – 5–10 сторінок (або еквівалент у презентації).

Обов'язкове використання не менше 5 джерел (законови, наукові статті, судова практика).

Дотримання академічної доброчесності (цитування, посилання, відсутність плагіату).

Термін виконання – до кінця семестру.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Тематика індивідуальних завдань підібрана таким чином, щоб нею можна було охопити всю основну проблематику курсу.

Призначення індивідуальних дослідницьких робіт – надати здобувачу освіти можливість активно застосувати знання в галузі методології курсу, отримані насамперед із лекційного курсу, а також сформувати чи розвинути вміння й навички проведення самостійних досліджень з історичної проблематики (хоча б на основі використання лише наукової літератури). Тому тематика й охоплює проблеми, відносно мало вивчені науковцями.

Кожен здобувач освіти обирає собі окрему тему. Виконання різними здобувачами освіти робіт на одну й ту ж тему не дозволяється.

Індивідуальна робота повинна мати обсяг 12–15 сторінок рукописного тексту й бути виконана з дотриманням цілої низки вимог, у більшості своїй аналогічних вимогам, що висуваються до всіх наукових робіт.

Вона має включати в себе, крім правильно оформленого титульного листа, такі обов'язкові розділи: план, вступ, основну частину, висновки та список використаних джерел та літератури.

План може бути короткий (основна частина складається із 3–4 пунктів) або розгорнутий (в основній частині пункти включають і підпункти).

Вступ повинен містити пояснення актуальності обраної здобувачем освіти теми (хоча б тієї чи іншої актуальності для самого здобувача), визначення мети та обґрунтування завдань дослідження. Останні мають так чи інакше відповідати планові роботи.

В основній частині питання мають викладатися в повній відповідності до плану роботи. Обов'язково слід давати заголовки розділам роботи (природно, вони мають бути аналогічними питанням основної частини в плані роботи).

Висновки (1–2 сторінки) мають узагальнювати результати проведеного дослідження.

У списку використаних джерел та літератури мають бути вказані лише ті роботи, які дійсно використовувались, зокрема, на них є посилання в самій роботі. Слід вказати не лише автора, назву книги (статті), місце та рік видання, а й загальну кількість сторінок у кожній праці.

Крім зазначених загальних вимог, обов'язковим є дотримання технічних вимог, які найбільше впливатимуть і на оцінку.

По-перше, на всі наведені в самостійній роботі факти, описи подій та явищ, думки тих чи інших авторів, цитати тощо, почерпнуті з джерел чи літератури, мають робитися підрядкові бібліографічні посилання у формі виносок унизу сторінки з зазначенням автора, назви роботи (при першому посиланні – також місця й року видання книги) і конкретної сторінки, звідки взято матеріал. Відсутність посилань вказуватиме на “присвоєння” здобувачем освіти чужих матеріалів, адже посилання не робляться тільки на власні думки.

По-друге, в самостійній роботі здобувача освіти мають бути використані не менше 3-х різних публікацій (бажано набагато більше), причому матеріал із різних праць повинен використовуватись одночасно (“упереміш”), що повинні засвідчити й посилання. Інакше кажучи, здобувач освіти має навчитися самостійно досліджувати саму проблему, критично оцінюючи й відбираючи певний матеріал із чужих праць, а не інертно відтворювати чужі думки.

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ РОБІТ

1. Академічна доброчесність: сутність, принципи та значення у сучасній освіті.
2. Законодавче забезпечення академічної доброчесності в Україні.
3. Види академічних порушень та правові наслідки їх вчинення.
4. Порівняльний аналіз підходів до забезпечення академічної доброчесності в Україні та країнах ЄС.
5. Плагіат як порушення академічної доброчесності: правові механізми запобігання та виявлення.
6. Самоплагіат, фабрикація і фальсифікація результатів досліджень: правові та етичні аспекти.
7. Авторське право в системі охорони інтелектуальної власності: українська та міжнародна практика.
8. Судова практика у справах про порушення авторських прав в Україні.
9. Патентне право як механізм захисту інтелектуальної власності у науковій сфері.
10. Академічна доброчесність у наукових публікаціях: етичні стандарти та вимоги до цитування.
11. Системи антиплагіатного контролю: ефективність та проблеми застосування.
12. Роль університетів у забезпеченні академічної доброчесності та захисті інтелектуальних прав.
13. Відповідальність за порушення інтелектуальних прав: цивільно-правові, адміністративні та кримінальні аспекти.
14. Діяльність Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) у сфері охорони прав.

15. Виклики цифрової епохи: інтелектуальна власність у мережі Інтернет.
16. Академічна доброчесність і використання штучного інтелекту в освітньому процесі.
17. Захист прав інтелектуальної власності у сфері програмного забезпечення та ІТ.
18. Міжнародний досвід протидії академічним порушенням у вищій школі.
19. Формування культури академічної доброчесності серед здобувачів освіти.
20. Проблеми та перспективи удосконалення законодавства України у сфері академічної доброчесності та захисту інтелектуальних прав.

5. Технічне та програмне забезпечення (обладнання)

У звичайному режимі навчання вивчення навчальної дисципліни має бути можливістю приєднання кожного здобувача до навчального середовища **Google Classroom**, де розміщуються навчальні матеріали, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень.

У режимі дистанційного навчання має бути можливістю приєднання кожного здобувача вищої освіти до програми Meet (для занять у режимі відеоконференцій). Здобувач освіти повинен самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету та про наявність необхідного обладнання (ноутбук, персональний комп'ютер, або мобільний пристрій з підключенням до Інтернет) для:

- комунікації та опитувань,
- виконання домашніх завдань,
- виконання завдань самостійної роботи,
- проходження тестування (поточний, підсумковий контроль) тощо.

Програмне забезпечення – стандартне для освітньої сфери.

6. Політики дисципліни

Заняття (лекційні, семінарські, практичні) проводяться аудиторно або (при обмеженні відвідування університету) в дистанційному форматі. Здобувачі освіти мають особисто відвідувати заняття. На заняттях в онлайн-форматі віконця мають бути відкритими. Здобувачі освіти виконують завдання особисто. Переписування чужих текстів і видавання їх за власні роботи (плагіат) не допускається. Такі роботи не зараховуються, а здобувачі освіти попереджаються про наступний недопуск до складання заліку в поточному навчальному році.

Система вимог щодо дотримання принципів академічної доброчесності, етики, дедлайну, відвідування занять, відпрацювань пропущених занять:

- Вивчення дисципліни передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбутись в дистанційному режимі за погодженням із викладачем дисципліни.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Здобувач, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний

відпрацювати таке заняття.

- Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. При цьому оцінка знижується на 10 %.
- Здобувачі вищої освіти мають право скласти екзамен (залік) автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали 90-100 балів.
- Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.
- Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.
- Списування під час контрольних робіт заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

7. Система оцінювання та вимоги.

Оцінювання виконання індивідуальних завдань

Індивідуальна робота (навчально-дослідницький реферат) має бути виконана здобувачем освіти особисто на основі вивчення наукової літератури та/або історичних документів і за планом. Текст індивідуальної роботи має бути забезпечений посиланнями на матеріали наукових публікацій чи документи зі вказанням сторінок. Дотримання всіх вимог дозволяє оцінити роботу до 20 балів. Невиконання умов підготовки роботи, відсутність посилань, але наявність певної самостійної роботи дає орієнтовно до 10 балів. Відсутність власної роботи, переписування чужих текстів – 0 балів.

Розподіл балів за видами роботи та формами контролю

1. Відвідування лекції чи семінару за наявності конспектів – 1 бал.
2. Виступи на семінарських заняттях оцінюються: а) теоретичні елементи знань – 1 бал, б) +навички структурних характеристик – 3 бали, в) +уміння творчо розв'язувати завдання – 5 балів.
3. У такий же спосіб (до 5 балів) оцінюються і самостійні роботи (есе).
4. Індивідуальні роботи оцінюються максимально у 20 балів.
5. Відповіді на заліку оцінюються: а) теоретичні елементи знань – 5 балів, б) навички структурних характеристик – 10 балів, в) уміння творчо розв'язувати завдання – 20 балів.

Максимальна кількість балів за 1-й розділ – 30 балів, за 2-й – 30, за індивідуальні роботи – 20, на заліку – 20 балів. Усього – 100 балів.

Залік здобувач освіти отримує, якщо набере 60 балів.

Оцінювання роботи на семінарських заняття

Семінарські заняття	1	2	3	4	5	6
Максимальні бали	4	4	4	4	4	4
Мінімальні бали	2	2	2	2	2	2

Критерії оцінювання роботи на семінарі

Критерій	Бали
Активна участь у дискусії, аргументовані відповіді	1
Аналіз наукових джерел та нормативно-правових актів	1
Виконання практичного або аналітичного завдання	1
Обґрунтованість висновків, науковий рівень відповіді	1
Разом за одне заняття	4

Шкала оцінювання : національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	A	відмінне виконання
80-89	зараховано	B	вище середнього рівня
75-79	зараховано	C	загалом хороша робота
66-74	зараховано	D	непогано
60-65	зараховано	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незараховано	FX	необхідне перескладання
0-29	незараховано	F	необхідне повторне вивчення курсу

8. Рекомендовані джерела інформації Базова література:

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.
3. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792-XII.
4. Цивільний кодекс України (Книга IV. Право інтелектуальної власності).
5. Академічна доброчесність: навчальний посібник / За ред. Т. Добко, В. Бахрушина. – К.: НАУКМА, 2020.
6. Інтелектуальна власність: підручник / За ред. О.П. Орлюк, О.Д. Святоцького. – К.: Юрінком Інтер, 2021.
7. Добрянська Н. Використання штучного інтелекту в освітньому процесі: правові межі та академічна доброчесність. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія: Право. 2026. Т. 3, № 87.
8. Добрянська Н.В. «Система вищої освіти України в умовах євроінтеграції: правовий та соціальний виміри». Електронний науково-практичний журнал Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування № 12 (2024).
9. Добрянська Н.В. «Забезпечення якості законів: від теоретичних засад до практичних механізмів» / Н. В. Добрянська // Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія: Право. Ч. 1. Випуск 91. 2025.- С. 59-64.

10. Бортняк К.В., Добрянська Н.В., Захожай З.В. Академічна доброчесність як вагомий чинник якісної вищої освіти. Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Юридичні науки». Том 36 (75) № 3, 2025. с. 179-183.
11. Бортняк К.В., Добрянська Н.В., Захожай З.В. «Доброчесність як індикатор, що визначає ступінь розвитку суспільства» // К.В. Бортняк, Н.В. Добрянська, З.В. Захожай // Успіхи і досягнення у науці // Серія Право. - Випуск 9 (19) с.17-26 - 2025.

Допоміжна література:

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України – <https://mon.gov.ua>
2. Верховна Рада України. Законодавство України – <https://zakon.rada.gov.ua>
3. Національний репозитарій академічних текстів (НАУКМА) – <https://nrat.ukma.edu.ua>
4. Український інститут інтелектуальної власності (Укрпатент) – <https://ukrpatent.org>
5. Всесвітня організація інтелектуальної власності (WIPO) – <https://www.wipo.int>
6. Міжнародний центр академічної доброчесності (International Center for Academic Integrity) – <https://academicintegrity.org>
7. Антиплагиатні системи: Unicheck <https://unicheck.com>, , StrikePlagiarism <https://strikeplagiarism.com>

Інформаційні інтернет-ресурси:

1. Веб-сайт Європейської Комісії. – URL: <https://ec.europa.eu/>
2. Веб-сайт Європейського Парламенту. – URL: <https://www.europarl.europa.eu/>
3. Веб-сайт Ради Європейського Союзу. – URL: <https://www.consilium.europa.eu/>
4. Веб-сайт Суду Європейського Союзу. – URL: <https://curia.europa.eu/>
5. Веб-сайт Представництва Європейського Союзу в Україні. – URL: https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk
6. Веб-сайт Міністерства юстиції України. – URL: <https://minjust.gov.ua/>
7. Веб-сайт Міністерства закордонних справ України. – URL: <https://mfa.gov.ua/>
8. Інформаційний портал «Європейська інтеграція України». – URL: <https://eu-integration.com.ua/>
9. Урядовий портал «Європейська інтеграція». – URL: <https://www.kmu.gov.ua/eu-integration>
10. База даних законодавства ЄС «EUR-Lex». – URL: <https://eur-lex.europa.eu/>